

РЕЦЕНЗИЯ

**ОТ ПРОФ. Д-Р ВАЛЕРИ ЛЮБЕНОВ ГЕЛЕВ, Д.М.
НАЧАЛНИК КЛИНИКА ПО КАРДИОЛОГИЯ
„АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УМБАЛ ТОКУДА“ ЕАД**

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ – едно място, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление, 7.1 Медицина, по научната специалност „Кардиология“ за нуждите на Клиника по кардиология на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, публикуван в „ДВ“ бр. 85/14.10.2025 г.

1. Сведение за процедурата

Със заповед № 15-05-259#1/15.12.2025 г. на Изпълнителния директор и на Прокуриста на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД съм определен за вътрешен член на Научно жури.

Спазени са всички процедурни изисквания по обявяване на конкурса, срокът за подаване на документи и по избора на Научно жури. За участие в конкурса са подадени документи само от един кандидат – д-р Ивайла Живкова Желева-Кючукова, д.м., който отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на Правилника за развитие на академичния състав в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

Във връзка с предоставените ми материали за изготвяне на рецензия, декларирам, че не установявам данни за плагиатство и нямам конфликт на интереси.

2. Професионални данни на кандидата

Д-р Ивайла Желева, д.м. е родена през 1974 г. През 1999 г. завършва висше образование медицина в Медицински университет – София. Д-р Желева работи като лекар последователно в Клиника по кардиология на УСБАЛ „Св.Екатерина“ (1999-09.2009 г.), в Отделение по инвазивна кардиология на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ (м.10.2009 – 02.2013 г.), а от 02.2013 - в Клиниката по кардиология в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

Има придобити специалности по Вътрешни болести през 2009 г. и Кардиология – 2012 г., както и високоспециализирана дейност по медицина – „Инвазивна кардиология“ - 2010 г. През 2020 г. завършва магистратура по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ към ФОЗ, МУ София.

През 2021 г. на д-р И. Желева придобива образователната и научна степен „Доктор“ след успешно защитена дисертация на тема „Интервенционално лечение при пациенти със стволова стеноза и придружаваща комплексна коронарна патология“.

Д-р Желева е хоноруван преподавател към МФ на СУ „Св. Климент Охридски“ от учебната 2019/2020г. и продължава като участва в обучението на студенти по медицина.

Към 10.12.2025г. д-р Желева има трудов стаж по специалността почти 25 години.

Д-р Желева е преминала редица квалификационни курсове и обучения у нас и в чужбина в областта на кардиологията и интервенционална кардиология.

Владее английски езици.

3. Оценка на количествените и качествените показатели на кандидата

Д-р Желева се представя на конкурса с общо с **94 научни труда**, от тях: един дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, 40 научни труда и 53 участия в конгреси и симпозиуми у нас и в чужбина.

Научната продукция на д-р И. Желева, д.м. включва:

- **6** научни публикации в списания с IF (Thomson Reuters)
- **10** – реферирани и индексирни списания (Scopus, Web of Science);
- **23** публикации в български списания (Национален референтен списък);
- **1** – международно неиндексирано списание с научно рецензиране

Самостоятелен или първи автор е в 27.5% от реалните публикации, втори автор – 35%, а трети и последващ – 37,5%. Независимо от мястото му в авторския колектив, д-р Желева участва активно в подготовката и написването на статиите.

Научната активност на кандидата включва участия като организатор, модератор и/или лектор в 53 научни форуми у нас и в чужбина. От тях 15 са с отпечатани резюмета (5 на международни и 10 на национални научни форуми), в някои от най- авторитетните издания в областта на кардиологията с висок импакт фактор като Am Coll Cardiol , Journal of the American College of Cardiology и др.

От представената справка от ЦМБ, МУ – София и от приложените документи се установи, че кандидатът има общо **31 цитирания**, от които Scopus и Web of Knowledge - 7, български – 18 и др. чуждестранни източници - 6.

Общият импакт фактор от научните трудове на д-р Желева е **60.483**, а **индивидуалният импакт фактор – 22.7372. H index 2.**

Броят и качеството на научните трудове, представени от д-р Желева са напълно достатъчни за участие в конкурса.

В таблицата са съпоставени количествените критерии - минималните национални изисквани точки и на «АСК УМБАЛ Токуда» и представените от кандидата.

Група от показатели	Съдържание	Минимални изисквани точки на НАЦИД за «Доцент»	Представени точки от д-р И.Желева, дм
---------------------	------------	--	---------------------------------------

А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	139,52
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	395,75
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	220
Общ брой точки		400	805,27 т

Сравняването по показатели, съгласно нормативните изисквания за научната и преподавателска дейност за заемане на АД „Доцент“ на д-р И.Желева показва, че тя ги покрива, а в почти всички пунктове значимо ги надхвърля. Представени са **805,27** точки, при необходими 400 точки.

4. Основни научни приноси

Научните приноси на д-р Желева са свързани основно с коронарните интервенции - реканализация на хронични коронарни оклузии (СТО), перкутанти интервенции при стволова стеноза, бифуркационни стенози, лечение на високорискови пациенти.

Научно-изследователските и научно-приложни приноси могат да бъдат групирани в няколко раздела:

4.1 Перкутанти интервенции при стволови стенози .

За първи път в България кандидатът анализира резултатите на собствено проспективно проучване, с голям брой пациенти след ревакуларизация на ствола на лявата коронарна артерия, които проследява дългосрочно. Разгледани са различните аспекти на индикациите и показанията за интервенционално лечение на ствола на лявата коронарна артерия, както и техниките за постигане на оптимални резултати. Анализирани са предикторите за големи усложнения при интервенции на ствола на лявата коронарна артерия. Изтъкнато е значението на скоровите системи – Euroscore и Syntax score като фактори за оценка на непосредствените процедурни резултати, краткосрочни и дългосрочни нежелани събития.

Анализът показва, че индивидуализираният подход и адаптирането на интервенционалната стратегия към конкретната анатомия са ключови за постигане на висок процедурен успех. Значим оригинален научно-теоретичен и научно-практичен принос представлява анализът на пациенти с висока анатомична сложност (Syntax Score ≥ 32).

В трудовете е показано, че при наличие на опитен интервенционален екип и внимателна селекция, ПКИ може да бъде приложима и при тази група пациенти, с приемливи ранни и средносрочни клинични резултати. Идентифицирани са

клинични, анатомични и процедурни предиктори за неблагоприятни сърдечно-съдови събития, което подпомага вземането на решения в рамките на мултидисциплинарния „heart team“.

Проследяването и анализът на тази голяма група пациенти, сравнима по обхват с водещите в света регистри, доведе до създаване на алгоритъм за поведение при перкутанни интервенции на ствола на лявата коронарна артерия. Особено внимание е отделено на дисталните бифуркационни стволони лезии, които представляват сериозно техническо предизвикателство.

Детайлното проследяване на тези пациенти, намира израз в множество публикации и доклади в международни и национални издания и форуми. Една от многото интересни теми разглежда честотата, поведението и прогнозата на пациенти с ОКС и засягане на ствола на ЛКА, като виновна артерия. Тези резултати, може да се каже, са уникални по своя характер.

В публикациите са обсъдени различни двустентови и едностентови стратегии, включително culotte, T-stenting и DK crush техники, както и ролята на оптималната подготовка на лезията при тежка калциноза.

4.2 Реканализация на хронични коронарни оклузии (СТО)

Научните публикации в областта на СТО, които е направила д-р Желева са свързани с епидемиологията на този тип коронарни лезии, анатомични особености, както и индикациите и техниките за интервенционална реваскуларизация. Кандидатът се включи активно в набирането и проследяването на пациентите, от проучването, иницирано от Европейският клуб за хронични оклузии, в което за първи път се сравни ефективността на интервенционалното лечение спрямо медикаментозна терапия при пациенти с хронични коронарни оклузии. Д-р Желева, като опитен оператор на СТО има множество публикации на тази тема, включително и такива третиращи, авангардния ретрограден достъп за реканализация на този тип лезии. Значимата ангажираност на д-р Желева по темата реканализация на хронични коронарни оклузии се демонстрира, както от реализирането на много публикации, така и участието и като презентатор и организатор на множество форуми посветени на този проблем представлява научно-теоретичен и научно-практически принос.

4.3 Комплексни коронарни интервенции

В публикации са разгледани значението и поведението при наличие на масивна коронарна калциноза и световните тенденции при третирането на този тип лезии. Разгледани са и мястото на ротационната атеректомия при третиране на калциеви лезии, както и анализ на собствени резултати при третиране на пациенти с ротаблация.

Д-р Желева е един от инициаторите и пионерите във вътресъдовата литотрипсия при третирането на коронарни лезии със значима калциноза. Бързо натрупаният опит и резултати са основа за публикации и презентации на международни и национални научни събития. В тях се разглеждат

възможностите на тази нова методика, специфичните ѝ особености и постигнатите резултати, както и оптималните начини за съчетаното ѝ използване с други методи за третиране на силно калцирани коронарни лезии, като аблативни техники - ротаблация и/или третирането на лезиите с балони за високо и свръх високо налягане.

В научно-практически аспект е интересен и опитът при третирането на стентирани участъци със субоптимална експанзия на стентовете.

4.4 Необструктивна Коронарна Болест

За първи път в страната в клиниката работи системата за инвазивна оценка на коронарната микроциркулация за диагностика на различните фенотипове на ANOKA. След въвеждането на тази нова методика е натрупан известен опит, който е споделен в презентации и публикации, което води до навременното диагностициране и дава възможност за индивидуализиране на терапията на тези пациенти и значимо подобряване на качеството им на живот. Осъзнавайки значимостта на проблема и необходимостта от популяризирането му, коронарната физиология и в частност оценката на микроциркулацията, той е във фокуса на ежегодния, международен курс BBC - Български курс по бифуркации и комплексни коронарни интервенции, през януари 2025г., където д-р Желева беше активен участник, както в дискусиите по този актуален проблем, така и основен оператор в предаванията на живо.

4.5. Разни

- Анализирано е влиянието на **Вариабилността на сърдечната честота и промените** ѝ при болни с **ХКС** преди и след реваскуларизация, както и при пациенти с **дегенеративна аортна стеноза**.
- От особен интерес са публикациите посветени на диагностиката и лечението на пациенти със сърдечна недостатъчност със запазена фракция на изтласкване, които показват значимия интерес на кандидата върху този актуален проблем.
- Специално внимание заслужават и публикациите посветени на режимите на антиагрегантна терапия при пациенти след ПКИ и висок риск от кървене, както и антитромботична терапия при пациенти след аортокоронарен байпас.
- Направени са обзори за съвременното лечение при **остър коронарен синдром, сърдечна недостатъчност, дислипидемия, артериалната хипертония**.
- Споделен е клиничен случай за **ендоваскуларно лечение при животозастрашаващи състояния в урологията**.
- Споделен е опита за **контраст-индуцираната невротоксичност** след интервенционално лечение на мозъчна аневризма, което е много рядко, но тежко постпроцедурно усложнение.

Научната продукция на кандидата е с оригинален характер и множество научно-приложни, научно-теоретични и с потвърдителен характер приноси с голямо практическо значение.

5. Учебно-преподавателска дейност

Учебната натовареност на д-р Ивайла Желева включва активно участие в обучението на студенти по медицина на български и английски, специализантите по кардиология и следдипломното обучение на кардиолози и ОПЛ. Учебната и натовареност за периода е отлично представена.

Представено е Удостоверение № 19-812/01.12.2025 г., издадено от Учебен отдел на „**Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда**“ ЕАД, което удостоверява учебна натовареност **общо 1289 екв. часа** за периода от 01.01.2021 г- 31.11.2025 г. Тя е ръководител специализация на 4 специализанта по кардиология. Служебна бележка № 282/04.12.2025 от **Медицинския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“** удостоверява учебната натовареност като хонориран преподавател за периода от учебните години от 2022/2023 г. до 2024/2025 г. включително **общо 594 уч. часа**.

Д-р Желева обучава студенти по медицина на български език III курс „Пропедевтика на вътрешните болести“ - кардиология, студенти IV курс и стажант-лекари (VI курс) по дисциплината Вътрешни болести - кардиология на български и на английски език в Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Активно участва в научните форуми по кардиология с обзори и научни доклади.

6. Лечебно-диагностична дейност

Лечебно-диагностичната дейност на д-р Желева включва диагностика на сърдечно-съдови заболявания, реканализация на СТО, ендоваскуларно лечение на коронарни лезии, на бифуркационни стенози, медикаментозно лечение при високо рискови пациенти в кардиологията, както и интервенционално лечение на съдови заболявания. Напоследък тя натрупа голям опит в ендоваскуларното лечение на аортна стеноза при високо-рискови болни.

Д-р Желева изграден лекар – интернист, кардиолог, специалист по инвазивна кардиология и ендоваскуларно лечение на съдовите заболявания, с богат клиничен опит, реализиращ пълен обем сложни инвазивни сърдечно-съдови процедури. Тя участва активно във вътреклинична, междуклинична и извънболнична консултативна дейност по вътрешни болести и кардиология, както и в обсъждане на пациенти в интензивно отделение и определяне на лечебно диагностичния алгоритъм.

7. Експертна дейност

Д-р Желева е член на национални и международни научни дружества и организации, като в някои заема ръководни постове.

Член е на:

- ДКБ,
- Европейското кардиологично дружество;

- Българското дружество по инвазивна кардиология: като 4 последователни мандата е член на УС;

Д-р Желева е реер reviewer на три научни ръкописа в рецензирани научни списания, сред които Bulgarian Cardiology и Pharmacia за периода 2023–2024 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатът д-р Ивайла Желева, д.м, напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ Правилника за развитие на академичния състав в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ЕАД за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

В дългогодишното ми познанство и професионална колаборация съм се убедил, че д-р Желева е професионалист с отлична теоретична подготовка, широка обща култура, ерудиция и клинична практика. Участва активно в медицински конгреси и симпозиуми, придобил е множество допълнителни квалификации и е доказал своето място като пионер и водещ експерт в областта на инвазивната кардиология. Заемането на ръководни постове в научните дружества е убедително доказателство за големия авторитет, с който се ползва сред гилдията у нас и в чужбина.

Като имам предвид гореизложеното, с убеденост препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват с положителен вот за избора на д-р Ивайла Живкова Желева-Кючукова, д.м. за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление, 7.1 Медицина, по научната специалност „Кардиология“ за нуждите на Клиника по кардиология в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ЕАД.

20.01.2026 г.
Град София

Изготвил рецензията:

(Проф. д-р Валери Гелев, д.м.)

